

Raadsvoorstel

Datum B&W-besluit	: 19 augustus 2025	Portefeuille	: H. Vlastuin
Raadsvergadering	: 2 oktober 2025	Behandeld door	: R. Klein Kranenbarg van de Braak
Agendapunt	: Vult Griffie in	Zaaknummer	: 146230 / 147303
Bijlage(n)	:		

Onderwerp: Regiovisie Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2025-2029

Beslispunten

1. De Regiovisie aanpak huiselijk geweld 2025 - 2029 'Samen de cirkel van geweld doorbreken' vast te stellen

Inleiding

Huiselijk geweld is een ernstig maatschappelijk probleem. De kans dat iemand te maken krijgt met huiselijk geweld is groter dan de kans op welke andere vorm van geweld dan ook. Het komt voor in alle lagen van de bevolking, binnen alle culturen, opleidingsniveaus en leeftijden. De persoonlijke, maar ook de maatschappelijke gevolgen zijn groot. Blijvende aandacht voor de aanpak tegen huiselijk geweld is daarom van groot belang.

Gemeenten hebben een wettelijke taak als het gaat om het stoppen en voorkomen van huiselijk geweld. Deze taken vloeien voort uit de WMO 2015, de Jeugdwet, de wet Tijdelijk Huisverbod en het Besluit Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Voor een effectieve en efficiënte aanpak tegen huiselijk geweld is regionale samenwerking noodzakelijk. De vijf gemeenten in de regio West-Veluwe Vallei (Barneveld, Ede, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen) werken daarom samen. De gemeente Ede is centrumgemeente en coördineert het beleid en de financiering van (boven)regionale voorzieningen. De regiogemeenten stellen periodiek samen een regiovisie op. De regiovisie geeft richting aan het lokale en regionale beleid. De huidige Regiovisie Geweld in Afhankelijkheidsrelaties 2020-2024 liep eind 2024 af. Daarnaast is de visie toe aan een herziening, vanwege nieuwe wetenschappelijke inzichten en landelijke ontwikkelingen, zoals het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de Hervormingsagenda Jeugd.

In de Regiovisie staat uitgewerkt wat we willen bereiken aan de hand van een beoogd effect, visie en acht speerpunten en hoe we dit de komende periode 2025-2029 willen gaan doen. De speerpunten sluiten aan bij diverse (landelijke) ontwikkelingen. Daarnaast sluiten de speerpunten aan bij recente wetenschappelijke inzichten, zoals kennis over verschillende vormen van geweld, de diversiteit van de context waarbinnen huiselijk geweld plaatsvindt en wat dit betekent voor de specifieke aanpak.

Beoogd effect/resultaat

Een toekomst zonder huiselijk geweld, zodat iedereen in veiligheid kan leven. De regiovisie is bedoeld om huiselijk geweld en kindermishandeling effectief aan te pakken.

Argumenten

1.1. De gemeente is wettelijk verplicht om periodiek een plan op te stellen met daarin aandacht voor de aanpak tegen huiselijk geweld.

Op grond van de WMO en de Jeugdwet stelt de gemeenteraad periodiek een plan vast omtrent het door het gemeentebestuur te voeren beleid rondom de aanpak huiselijk geweld. De regiovisie is hier een uitwerking van.

1.2. Het Rijk heeft met de 35 centrumgemeenten huiselijk geweld afgesproken dat iedere regio een regiovisie opstelt.

Alle gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bieden van opvang en hulp aan slachtoffers van huiselijk geweld. In de praktijk zijn er 35 centrumgemeenten aangewezen die het beleid en de financiering van regionale voorzieningen (vrouwenopvang, Veilig Thuis en het Centrum Seksueel Geweld) coördineren. Voor een effectieve integrale aanpak, van preventie en vroegsignalering tot aan opvang, herstel en nazorg, is een goede verbinding van het beleid inzake huiselijk geweld met het overige lokale beleid in het sociaal domein noodzakelijk. Dit vraagt om actieve inzet van alle gemeenten in de regio. De centrumgemeente is hierbij verantwoordelijk voor de afstemming met gemeenten in hun regio. De bestuurlijke afspraak tussen het Rijk en de 35 centrumgemeenten is dat regio's hiertoe periodiek een regiovisie vaststellen.

1.3. Een regionale aanpak helpt de samenwerking met andere gemeenten en partners te versterken

Een gezamenlijke regionale koers om huiselijk geweld aan te pakken vergroot onze slagkracht. Door samen op te trekken bereiken we bovendien meer dan wanneer iedere gemeente dit individueel oppakt. Ook biedt een regionale aanpak duidelijkheid richting de betrokken ketenpartners.

1.4. De visie sluit aan bij landelijke ontwikkelingen en wetenschappelijke inzichten

Bij het opstellen van de visie is rekening gehouden met landelijke ontwikkelingen en wetenschappelijke inzichten. Het gaat onder andere om het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, de Hervormingsagenda Jeugd, de Ontwikkelagenda Veiligheid Voorop en het Plan van aanpak 'Stop Femicide'. Een rode draad bij deze ontwikkelingen is het versterken van de lokale teams en de verbinding tussen zorg en veiligheid. Dit krijgt daarom extra aandacht in deze regiovisie. Daarnaast toont onderzoek aan dat huiselijk geweld er in elke situatie anders uitziet. Het verschilt in ernst, aard, frequentie en duur. De context waarin huiselijk geweld plaatsvindt is ook divers. Op basis van een wetenschappelijke analyse van de gezinnen en huishoudens die bij Veilig Thuis zijn gemeld heeft het Verwey-Jonker Instituut de kenmerken van het geweld gegroepeerd in vijf profielen. Elk profiel vraagt om een andere aanpak. Inzicht in de dynamiek, onderliggende patronen, acuut gevaar én risicofactoren op lange termijn is noodzakelijk om de juiste hulp te bieden aan kinderen, betrokkenen, slachtoffers, plegers, ouders, sociaal netwerk en/of familieleden. Professionals geven aan meer behoefte te hebben aan kennis, betere vaardigheden om over geweld in gesprek te gaan, goede samenwerking in het professionele netwerk, meer tijd en een gedeelde visie op (on)veiligheid. We gaan hier de komende periode 2025-2029 regionaal en lokaal extra op inzetten.

Kanttekeningen

1.1 De regiovisie is voor vijf gemeenten en is niet uitsluitend gericht op Scherpenzeel.

De regiovisie omvat de gezamenlijke regionale prioriteiten. Passend bij de lokale situatie kunnen er aanvullende wensen en behoeften zijn. Het uitvoeringsplan dat ieder college na vaststelling van de visie opstelt, bevat naast activiteiten die we gezamenlijk uitvoeren ook de lokale inkleuring voor de eigen gemeente.

Proces (procedure/vervolg/evaluatie)

Na het vaststellen van de regionale visie en speerpunten door de gemeenteraad stelt het college een tweejaarlijks lokaal uitvoeringsplan op. Daarin worden de speerpunten en acties vertaald naar concrete activiteiten die passen bij de lokale situatie. De activiteiten worden gefaseerd ingezet. Denk hierbij aan scholing voor professionals en vrijwilligers, het versterken van ons lokale team in de veiligheidsketen en inzetten op een goede samenwerking van alle ketenpartners en inwoners. Bij het opstellen van het lokale uitvoeringsplan worden lokale samenwerkingspartners en inwoners, waar passend, actief betrokken.

Duurzaamheidsaspecten

n.v.t.

Communicatie

Na vaststelling door de gemeenteraad worden betrokken stakeholders geïnformeerd.

Financiële aspecten

Dit voorstel heeft op dit moment geen financiële effecten. De daadwerkelijke kosten zijn afhankelijk van de concrete invulling van de activiteiten en de vaststelling van de begrotingen 2026 van de regionale voorzieningen.

In het kort komt het erop neer dat er voldoende middelen zijn om incidentele kosten, zoals trainingen, voorlichtingen en campagnes te dekken. Dit kan vanuit bestaande ambtelijke capaciteit, het lokaal uitvoeringsbudget en de beschikbare regionale middelen vanuit de landelijke subsidie voor de proeftuin kind- en gezinsbescherming en de regionale POK-middelen.

De bekostiging van regionale voorzieningen (Veilig Thuis, Moviera (vrouwenopvang) en het Centrum Seksueel Geweld (CSG)) staat onder druk, mede door de indexatiesystematiek die hierbij vanuit het Rijk gehanteerd wordt (zie risico's). We zijn hierover regionaal en landelijk in gesprek.

Begrotingswijziging: nee

Juridische aspecten / grondslag

Op grond van artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 en artikel 2.2 van de Jeugdwet stelt de gemeenteraad periodiek een beleidsplan vast over het door het college te voeren beleid. De Regiovisie aanpak huiselijk geweld 2025–2029 is een dergelijk beleidsplan. Vaststelling is daarom een bevoegdheid van de gemeenteraad. Na vaststelling voert het college uit via een lokaal uitvoeringsplan.

Evaluatie

Er zal regionaal een tweejarig uitvoeringsplan gemaakt worden. Deze zal regionaal en lokaal worden geëvalueerd.

Burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

R. 't Hoen
secretaris

H. Vlastuin
loco-burgemeester